

Co je paliativní péče a jak může pomoci pacientům a jejich rodinám? Přečtěte si rozhovor s ředitelkou REHOS Nejdek Olgou Pištejovou o paliativní péči v Karlovarském kraji

31.3.2026 - Jitka Čmoková | Krajský úřad Karlovarského kraje

Nikdo nežijeme věčně. Na závěrečnou etapu života obvykle moc nemyslíme, a tak většinu z nás tato doba zastihne nepřipravené. Kvalitní paliativní péče umí velmi dobře vyřešit a zmírnit všechny zdravotní a psychologické problémy i v domácím prostředí. Pacientům může ulevit, podpořit je a doprát jim důstojnost a kvalitu života až do poslední chvíle. „Naše paliativní ambulance poskytuje specializovanou, komplexní péči pacientům s nevyléčitelným, pokročilým onemocněním. Cílem je zmírnit fyzickou bolest, psychické strádání a sociální obtíže. Nejde jen o léčbu symptomů, ale o celkovou podporu člověka i jeho rodiny,“ říká v rozhovoru pro Krajské listy Olga Pištejová, ředitelka REHOS Nejdek. V rámci tématu prevence zdraví se tento měsíc společně s ní podíváme na problematiku paliativní péče u nás v regionu.

Jak může pomoci nová ambulance paliativní péče v Nejdku občanům Karlovarského kraje?
Základním pravidlem při plánování v paliativní péči je ptát se pacientů, jak by si přáli prožít závěr života. Fungujeme v rámci multidisciplinárního týmu (lékař, sestra, psycholog, sociální pracovník) a zaměřujeme se na člověka jako celek, především na jeho kvalitu života v pokročilém stadiu nemoci, respektujeme přání a volbu pacienta a podporujeme jeho rodinu. Ambulance přináší něco, co v našem regionu dlouho chybělo. Pacienti získají specializované konzultace, nastavení plánu léčby bolesti a dalších symptomů, koordinaci péče v domácím prostředí i podporu pro jejich blízké. Ambulance je také kontaktní místo, kam se mohou obrátit jak pacienti, tak jejich rodiny nebo praktičtí lékaři. Naším cílem je, aby každý pacient v Karlovarském kraji měl dostupnou paliativní péči včas, a ne až v posledních dnech života.

Proč jste se rozhodli otevřít novou ambulanci paliativní péče?

Poskytujeme péči o pacienty na hospicovém paliativním lůžku již od roku 2010. Často se setkáváme s tím, že první informaci o vážnosti onemocnění se ti nejbližší dozvídají až při hospitalizaci pacienta na paliativním lůžku. Zároveň přibývá pacientů, kteří by rádi svůj poslední čas prožili doma s rodinou. Potřebnost chybějící včasné paliativní péče vyplynula z každodenní praxe. V současné době díky primářce Tatianě Tatarets poskytujeme v našem lůžkovém zařízení specializovanou paliativní péči, a rozhodli jsme se ji proto provozovat i ambulantně. Otevřením ambulance chceme vytvořit bezpečné zázemí pro všechny, kteří paliativní péči potřebují, a posílit kontinuitu mezi ambulantní, domácí a lůžkovou paliativní péčí.

Přestože je paliativní péče velmi důležitá a přináší úlevu pro pacienty i jejich rodiny, velmi málo se o ní mluví. Je to proto, že je spojena s bolestnou skutečností nevyléčitelné nemoci, ztráty někoho blízkého?

Ano, téma nevyléčitelné nemoci je pro mnoho lidí citlivé a přirozeně se mu vyhýbají. Ano, strach je přirozený. Mluvit o smrti, o bolesti či ztrátě blízkého je pro většinu lidí náročné. Ale právě tato tichá oblast způsobuje, že mnoho pacientů a rodin přichází pozdě a zbytečně trpí. Ve skutečnosti může

paliativní péče pacientům pomáhat měsíce až roky a často výrazně zlepšit kvalitu jejich života. Je proto důležité o paliativní péči mluvit otevřeně. Naše ambulance chce být i edukačním místem, kde se lidé mohou ptát, získat informace a pochopit, že paliativní péče není o smrti, ale o životě navzdory nemoci.

Současným trendem je, že pacienti chtějí zůstat ve svém přirozeném prostředí co možná nejdéle. Může i s tímto vaše ambulance pomoci?

Ne vždy je přání strávit zbytek života doma realistické. V první řadě musí pacient nějaké to „doma“ mít. A doma je dobře jen tehdy, když tam s vámi někdo je. Proto je druhým předpokladem, že pacient má doma alespoň jednu pečující osobu, případně více lidí, kteří se mohou u nemocného prostrídat v nepřetržitém režimu, tedy tak, aby mu byli nablízku, když bude chtít třeba podat hrnek nebo doprovodit na záchod atp. Třetí podmínkou toho, aby bylo přání reálné, je zapojení profesionální pomoci. V Karlovarském kraji poskytuje paliativní péči v domácím prostředí Hospic Sv. Jiří se sídlem v Chebu a Střípky, zapsaný spolek se sídlem v okrese Sokolov. Na území okresu Karlovy Vary však poskytování domácí hospicové péče chybí a na péči se nyní velkou měrou podílí Hospic Sv. Jiří. Nová ambulance doplňuje domácí paliativní péči a díky našemu multidisciplinárnímu týmu pomáhá zajistit profesionální podporu pacientům i jejich blízkým.

Součástí vaší práce je nejen péče o nemocné, ale i podpora jejich blízkých, kteří s nimi nelehkou životní situaci prožívají. Jak vypadá taková podpora? Trvá i po smrti jejich blízké osoby?

Rodina je pro nás stejně důležitá jako pacient. Na pečující nesmí nikdo zapomenout – oni jsou ti, kteří nesou velkou část břemene. Péče o vážně nemocného je vyčerpávající emočně, fyzicky i organizačně. Pomáháme blízkým zvládnout každodenní péči o nemocného, nabízíme prostor pro sdílení obav, poskytujeme psychologickou i sociální pomoc. A ano, naše podpora nekončí úmrtím pacienta. Rodiny provázíme i obdobím smutku a zármutku. Mohou se na nás obrátit pro psychologickou podporu či poradenství při vyřizování záležitostí spojených s pohřbem a pozůstalostí. Nabízíme možnost posledního rozloučení v naší kapli.

K praktické stránce věci. Jak je paliativní péče u nás hrazena? Je pokryta zdravotním pojištěním? A kam by se měli lidé, kteří se dostanou do situace, kdy potřebují paliativní péči, primárně obracet?

Dobrou zprávou je, že ambulantní i lůžková paliativní péče je u nás hrazená z veřejného zdravotního pojištění. To znamená, že je dostupná pro všechny pacienty. Máme uzavřeny smlouvy se všemi zdravotními pojišťovnami. Pokud mají lidé pocit, že by paliativní péče mohla pomoci jim nebo jejich blízkým, mohou se obrátit přímo na naši ambulanci, na svého praktického lékaře nebo ošetřujícího specialistu, který vystaví doporučení. Důležité je nebát se říct si o pomoc včas. Paliativní péče je nejúčinnější tehdy, když se zahájí včas a může skutečně změnit kvalitu života.

Březnové vydání Krajských listů je k dispozici zde.

<https://www.kr-karlovarsky.cz/aktuality/co-je-paliativni-pece-jak-muze-pomoci-pacientum-jejich-rodin-am-prectete-si-rozhovor-s-reditelkou-rehos-nejdek-olgou-pistejovou-o-paliativni-peci-v-karlovarskem-kraji>